

Informationsbehov inom humanistisk forskning

Lönnqvist, Harriet, Informationsbehov inom humanistisk forskning (Information needs in humanities research) Kirjastotiede ja informatiikka 2 (1): 19—24, 1983.

Abstract: The Humanities Information Research Programme at the Centre for Research On User Studies is reviewed. The project is aiming at illuminating the nature of humanities research and its particular information needs. It has so far produced two reports and opens a new field of research. The methods used are questionnaires and interviews. One of the most remarkable results is that it was possible to differ between four types of humanities research crossing the discipline boundaries.

Address: Helsinki University of Technology, Library, Otaniementie 9, SF-02150 Espoo 15.

Ända tills alldeles nyligen hade föga forskning gjorts i avsikt att belysa den humanistiska¹ forskningens natur, dess speciella behov och problem. England har av olika skäl kommit att framstå som föregångslandet och man kan där skönja ett allt stigande intresse för området. Detta intresse tog sitt första uttryck i ett seminarium, som organiserades av *British Library Research and Development Department (BLR & DD)* i Gregynog, Wales, år 1975. Efter detta seminarium började forskningsprojekt inom humanistisk information ta form. BLR & DD hade där sammankallat en grupp akademiker, bibliotekarier och informatiker inom humaniora för att diskutera gemensamma problem och för att definiera områden, där forskning kunde vara av värde. Vid seminariet fastslogs att målet för den humanistiska informationsforskningen bör vara att förvärva kunskap, som kunde förbättra biblioteks- och informationstjänsten för de humanistiska forskarna. För att nå det uppställda målet enades man om att det var nödvändigt att undersöka användarnas och de potentiella användarnas verkliga informationsbehov.

¹ Termerna humanistisk, humanist och humaniora hänför sig i denna artikel alltid till de humanistiska vetenskaperna eller forskare inom dessa.

Forskningsprojektet för humanistisk information vid CRUS

Centre for Research on User Studies (CRUS) grundades 1976 vid universitetet i Sheffield och finansieras av British Library. Forskningsprojektet för humanistisk information (*Humanities Information Research Programme*) har från första början varit och fortsätter att vara ett av centrets viktigaste forskningsprojekt. Det emanerade till stor del ur seminariet i Gregynog och är ett försök att penetrera ett relativt okänt område. Forskningen vid CRUS kan sammanfattas på följande sätt: förberedande intervjuer hölls med universitetslärare och forskare samt med etablerade doktorander i Sheffield. Dessa ledde till två fortsatta studier, en undersökning av doktoranders och forskares inklusive universitetslärares informationsbehov samt en mera ingående studie av nya doktorander följande dem genom deras forskningsprogram. Projektet har tillsvidare producerat två rapporter. *Information Needs in the Humanities. Two Postal Surveys* samt *Doctoral Students in the Humanities. A Small-Scale Panel Study of Information Needs and Uses 1976—79*. En undersökning av interurbana lånebeställningar utförs för tillfället av Sue Stone vid CRUS och en rapport väntas bli publicerad i början av detta

år. Avsikten med denna studie är att se hur behovet av fjärrlånebeställningar uppstår, vilka bibliografiska hjälpmedel som används och på vilket sätt en doktorand bestämmer huruvida det beställda verket har en central betydelse för hans/hennes arbete eller inte.

Trots att forskningsprojektet speciellt berör information inom humanistisk forskning har det inte ansetts viktigt, eller nödvändigt, att definiera de humanistiska vetenskaperna och karaktärisera den information de producerar. Ingen definition ges närmast på grund av att dels utförandet av forskningen inte ansågs kräva en sådan och dels för att man oundvikligen skulle stöta på stora svårigheter vid försök att formulera en acceptabel definition. Detta forskningsprojekt undersöker informationsbehov inom ett fåtal uttryckligen nämnda discipliner, som anses representera det vida fältet av humanistiska vetenskaper. Humanistiska anses de discipliner vara som är företrädda vid humanistiska fakulteter vid brittiska universitet. Här bör man märka ett viktigt och i detta sammanhang betydelsefullt undantag jämfört med de ämnen, som är representerade vid universitetens humanistiska fakulteter i Finland. Teologi studeras allmänt vid Faculty of Arts vid brittiska universitet.

Definitionsproblemet

En definition av de humanistiska vetenskaperna är kanske inte absolut nödvändig för att göra det möjligt att forska i humanistisk information, dess karaktär och användning. Men en beskrivning av dessa och en gränsdragning gentemot andra vetenskaper påvisar otvivelaktigt forskningsområdets komplexitet och de problem, som är förknippade med behov och användning av information inom humanistisk forskning.

De humanistiska vetenskaperna täcker ett vidsträckt fält av olikartade discipliner. Detta faktum förorsakar problem då man skall fastställa gränserna för vetenskaperna samt deras innehåll. De anses producera ett särskilt slag av kunskap, som är humanistisk, dvs. berör mänskliga värden och andliga uttrycksformer. Det har emellertid visat sig vara svårt att uppställa identifierande kriterier för humaniora och oenighet förekommer ofta om huruvida en viss disciplin eller ett visst ämne, såsom historia eller konst (the arts), borde inbegripas i begreppet humaniora eller inte. Vad som är klart är att området

uppvisar vissa egenheter och karaktäristika, som skiljer det från naturvetenskaperna och de tillämpade vetenskaperna. Humaniora betonar vikten av skapandet, fantasin och det subjektiva, t.ex. i litteratur, konst och musik. Subjektivitet och objektivitet är sammanblandade. Inom den anglosaxiska världen tenderar dessa karaktäristika hos de humanistiska vetenskaperna att underkastas en jämförelse med de naturvetenskapliga och tekniska begreppens och termernas objektivitet, precision och visshet. Naturvetenskapliga fenomen är mätbara och kvantifierbara. De kan i regel klart igenkännas, vilket i allmänhet inte är fallet inom de humanistiska vetenskaperna, där fenomenen inte alltid är mätbara eller kvantifierbara. Exempelvis en fråga som berör grottmålningarnas betydelse eller modern abstrakt konst kommer att framlocka personliga åsikter baserade på konstnärens sätt att betrakta världen och den tolkning vi lägger i den. Ingen naturvetenskaplig disciplin påverkas eller ändras väsentligt genom personens inflytande eller av forskarens personliga karaktäristika. Till exempel inom musiken är kompositionstekniken viktig men kompositörens personlighet, hans personliga talanger och hans känslighet är av stor vikt. Av den musikvetenskapliga forskaren krävs ofta liknande egenskaper som av den skapande kompositören. Otvivelaktigt är den personliga faktorn av stor betydelse i sådana discipliner och dessa karaktäristika måste beaktas när man planerar informations- och indexeringstjänster för den humanistiska forskningen.

Trots att det inte är ovanligt för de humanistiska vetenskaperna att bli identifierade med bestämda discipliner och ämnen, hävdas det med rätta att en sådan definition är inadekvat. En del på så sätt definierade ämnen kan ibland penetreras och studeras på ett sätt som inte har någonting med humanistisk forskning att göra. Hit hör ofta språkforskningen inom lingvistik som snarare hör till matematikens och därmed naturvetenskapernas område. Ämnen som å andra sidan är inte humanistiska kan studeras på ett humanistiskt sätt, dvs. med en humanistisk infallsvinkel såsom naturvetenskap när dess historia eller filosofi är föremål för forskning. Kriterierna för definition av humaniora kan således inte sökas i disciplinernas natur. Numera då ett allt ökande antal nya discipliner tenderar att uppstå ur etablerade discipliner, är deras karaktär allt diffusare som ett resultat av tvärvetenskap-

ligheten. Av den orsaken söker en del de humanistiska vetenskapernas karaktäristiska drag i det faktum att de är konster (arts) och metoder för analys och kritik samt att de för att de omsluter alla ämnen, kan tillämpas i varje ämne. Andra igen hävdar att de humanistiska vetenskapernas karaktäristiska drag snarast står att finna i det mål, som forskaren har uppställt för sin forskning.

Det finns ytterligare åsiktsriktningar, som hävdar att de humanistiska vetenskaperna bör särskiljas från andra discipliner på basen av det språk de använder sig av, genom den »special faculty of mind» de kräver, dvs. fantasin, eller på basen av det slag av erfarenhet de bygger på och till vilka de vädjar. Denna erfarenhet är oftast unik och ovetenskaplig.²

Det ovan sagda torde illustrera den humanistiska informationens och de humanistiska vetenskapernas komplexitet.

Använda metoder i och resultat från forskningsprojektet för humanistisk information

Första delen av forskningsprogrammet bestod av en serie intervjuer med medlemmar av den akademiska lärarkåren och doktorander vid olika institutioner vid universitetet i Sheffield. Intervjuer hölls med åtta lärare, som representerade följande ämnen: spanska, grekiska, historia, engelsk litteratur och franska. Ytterligare information erhöles genom samtal med en forskare i filosofi vid Leeds universitet. 16 av 36 möjliga doktorander, som hade arbetat minst ett år på sin doktorsavhandling, intervjuades. Ämnena som dessa doktorander representerade var flera än de som täcktes av intervjuerna med den akademiska lärarkåren och inkluderade antikens historia inklusive förhistoria och arkeologi, teologi, engelsk filologi och litteratur, franska, grekiska, historia, lingvistik, musik och filosofi.

Syftet med intervjuerna var att skapa en bild av det tillvägagångssätt, som förekommer inom humanistisk forskning, forskningsmetoderna och forskningens huvudskeden. Hypoteser om den humanistiska forskaren formulerades på basen av resultaten från in-

tervjuerna. Den första hypotesen var att forskaren inom humaniora använder sig av bibliotek i hög utsträckning. De anses vara humanistens laboratorium. Monografier antas vara viktigare än periodika. Han behöver tillgång till ett stort antal titlar och finner »browsing» i biblioteket vara nyttigt. Den humanistiska forskarens information föråldras inte snabbt. Äldre material förblir viktigt och långsam återvinning stör inte forskningen nämnvärt.

Man antar också att den humanistiska forskaren ogärna delegerar ansvaret för sökning av relevant material för sin forskning. Han arbetar i stor utsträckning ensam men uppskattar kontakter med forskare inom närstående områden. Dessa kontakter bildar ett slags »invisible college» inom ett visst forskningsområde. Den humanistiska forskaren påstås konsultera ett stort antal informationskällor för att identifiera sitt material, såsom bibliografier, indexorgan, bokrecensioner och förlagskataloger. Han använder sig föga av befintliga informationstjänster och verkar inte behöva nya. Tillfälligheten spelar en stor roll i hans upptäckter.

Det är känt att de ämnen, som humanisterna forskar i, är många och varierande men man hävdar att det finns endast ett fåtal »huvudforskningsstilar», möjligtvis inte uppdelade enligt de traditionella ämnesgränserna.

Förutom dessa hypoteser syftar undersökningen till att besvara följande frågor:

1. i vilken utsträckning kan bibliografier och abstraktorgan användas för att identifiera relevant material? Då det gäller ämnesområden där sådana inte existerar, i vilken utsträckning skulle deras förekomst och användning förbättra tillgången till material?
2. finns det vissa typer av material som måste vara tillgängligt lokalt, om det skall kunna utnyttjas effektivt, eller är behovet av tillgång mera beroende av »stilen» eller placeringen av forskningen tidsmässigt?
3. om »the invisible college» är viktigt, är de äldre forskarna, som under en längre tid har haft möjlighet att bygga upp ett nätverk av kontakter, bättre lottade då det gäller att utöva forskning?

I undersökningen har inte försök gjorts att täcka det vida spektrat av discipliner inom humaniora. Istället har man valt fem områden, som anses vara representativa för hela fältet nämligen engelska, franska, historia, musik och filosofi. Detta urval ansågs ge en

² För närmare presentation av de humanistiska vetenskaperna och deras kunskapsinnehåll se: Lönnqvist, Harriet, *The Thesaurus — a Tool for Subject Access to Humanities Information?* Aberystwyth, 1982. M.Lib. thesis: Univ. of Wales.

god möjlighet att undersöka huruvida forskare inom olika ämnen går till väga på olika sätt eller om det i själva verket finns »forskningstilar», som korsar ämnesgränserna.

Frågeformulär sändes till två grupper av forskare: medlemmar av universitetslärarkåren och doktorander, som arbetade på sin avhandling på heltid vid 35 universitet i England och Wales. Universiteten i London uteslöt, så också i Oxford och Cambridge samt Open University och Independent University. Dessa ansågs ha speciella fördelar och problem och borde därför behandlas i en separat studie.

Emedan det totala antalet doktorander inom de valda disciplinerna visade sig vara relativt litet beslöt man att sända frågeformulär till alla. Endast 267 återstod efter det att de som deltagit i en förundersökning för testning av frågeformuläret, eller hade kontaktats i ett tidigare skede av undersökningen, hade bortgallrats.

Vad beträffar den akademiska lärarkåren inklusive forskare ansågs ett urval av hälften av de tillgängliga lärarna och forskarna ge tillräckliga data på basen av vilka hållbara slutsatser kunde dras. 612 frågeformulär returnerades av lärarna och forskarna. Detta gav en svarsprocent på 64.4 %. 203 kodbara formulär returnerades av de 267 doktoranderna och svarsprocenten uppgår sålunda till 76.0 %. Så långt möjligt var frågeformulären som sändes till lärarna inklusive forskarna och doktoranderna identiska. De innehöll frågor vars syfte var att ge bakgrundsinformation om den forskning respondenterna var engagerade i, användning av British Library Reference Division och metoder för att hålla sig ajour med ny forskning på området.

Slutsatser och rön

Undersökningen verifierade på många sätt några av hypoteserna och gav därtill en hel del relevant information, som är värdefull som bakgrundsinformation.

Bibliotekens betydelse för humanistisk forskning var tydlig men man kunde konstatera en avsevärd variation i användningen av bibliotek enligt ämne och typ av forskning. Detta är ett av undersökningens mest intressanta rön. Forskaren i filosofi behövde använda endast det egna universitetets bibliotek medan historieforskaren behövde tillgång till en rad olika bibliotek och andra institutioner.

Hans viktigaste bibliotek kan mycket väl vara beläget på ett långt avstånd från det egna universitetet. Forskare i romansk filologi var i hög grad beroende av material från utlandet medan forskare i engelska kunde nöja sig med Bodleian Library. Forskare inom musikvetenskap var mest varierande i sin användning av bibliotek.

Undersökningen verifierade hypotesen att den humanistiska forskaren behöver tillgång till ett stort antal titlar. Det förekom emellertid variation enligt ämnesområde. Ett stort antal respondenter uttryckte ett behov av att konsultera många olika verk samtidigt. Den höga frekvensen av interurbana lån gav också samma bild av situationen. Ett flertal forskare sade sig ha svårigheter för att de inte kunde veta när materialet skulle anländas. Behovet av äldre tidskriftsårgångar var tydligt. Det unika material som forskarna gjorde bruk av var samlingar av primärmaterial såsom manuskript och handlingar. Dessa behövde oftast konsulteras samtidigt.

Den relativa vikten av monografier och tidskrifter var varierande. Behovet av båda nämndes av en rätt stor del av respondenterna och resultaten ger vid handen att monografier och tidskrifter är lika viktiga för den humanistiska forskaren. Detta rön ändrar den traditionella bilden av humanistens informationsbehov. Flera författare i ämnet har tidigare deklarerat att humanistens behov av monografier är avsevärt större än det för tidskrifter och serier.

Undersökningen visade, såsom man tidigare har antagit, att information inom humanistisk forskning inte föråldras snabbt. Äldre material användes av ett stort antal forskare. Det framgick också att vissa forskare behövde använda nytt material, dock inte av den orsaken att det var nytt utan för att de hade valt att forska i en tidsperiod, som låg nära i tiden. Samma material skulle vara lika relevant om 10—50 år för någon, som har valt samma ämne. Här framkommer en stor skillnad mellan humanistisk och naturvetenskaplig inklusive teknisk forskning.

Kommentarerna till användningen av bibliografier, abstraktorgan och index var varierande och sporadiska, vilket gjorde det svårt att bilda sig en klar uppfattning om hur pass viktig roll de spelade i informationsökningen. Filosofi sades vara väl täckt av de existerande hjälpmedlen. Ett fåtal önskade bättre kataloger och guider till material medan knappast någon sade sig behöva infor-

mationstjänster. Forskarna utnyttjade sällan bibliotekets personal som ämnesspecialister. Det allmänna intrycket var att forskarna förväntade sig att de själva skulle spåra sitt material, dvs. referenser till material, och att detta var ett av forskningens nöjen. Men innan några tillförlitliga slutsatser kan dras om den tillgängliga bibliografiska apparaten inom humanistisk forskning och dess användning, är det nödvändigt att utföra en noggrannare undersökning. Det använda frågeformuläret var inte särskilt väl lämpat för att besvara denna fråga.

Den humanistiska forskaren arbetar till stor del för sig själv. Få hade en medarbetare, assistent eller en forskningsstuderande, som arbetade på samma ämne. Men på samma gång var behovet av personliga kontakter starkt framträdande. Utbyte av material och idéer med andra forskare inom samma ämnesområde, eller med forskare inom andra områden, var livligt. Dessa kontakter var uppskattade som ett sätt att erhålla och sprida information.

Resultaten visar klart att respondenternas forskningsämnen var mycket olikartade. Trots att så var fallet var det möjligt att särskilja mellan fyra typer av forskning, som inte nödvändigtvis var förknippade med speciella ämnesområden:

1. »Kröniketyper», dvs. forskning baserad på studier av ett stort antal texter och handlingar, ofta spridda och förutsatte därför resor. Historieforskningen är ofta av denna typ. Musikvetenskaplig och lingvistisk forskning kan också ibland vara av den typen.
2. Den kritiska eller komparativa typen. Det huvudsakliga materialet, ofta litterärt, är för det mesta tillgängligt lokalt. Forskning inom ämnena engelska och franska faller ofta inom denna typ. Material inom en litteraturart kan jämföras med det inom en annan.
3. Den kontemplativa typen. Den kräver endast ett mindre antal dokument, vanligtvis tillgängliga i det egna universitetsbiblioteket eller rentav i forskarens egen samling. Arbetet med dessa kan pågå utan att konsultera andra källor utifrån förutom möjligtvis forskare på samma område på annan ort. Speciellt forskning inom filosofi är av detta slag men typen kan också återfinnas inom engelsk och fransk litteratur.

4. Den fjärde typen av aktivitet respondenterna var engagerade i var musikkomposition, som inte kan kallas forskning utan är snarare en form av kreativ verksamhet. De facto var ett antal doktorander och forskare sysselsatta med denna form av arbete. Den här typen av verksamhet inom de humanistiska vetenskaperna vid universitetet var något oväntad och frågeformuläret var inte väl lämpat för analys av den.

I rapporten poängteras att slutsatserna ännu är trevande då det gäller humanistisk forskning och dess informationsbehov i allmänhet. Ytterligare belegg krävs för att stöda dem. Trots denna begränsning ger undersökningen ändå en bild av den rådande situationen.

Studie på mikronivå

Följande steg inom projektet var en undersökning av en grupp doktoranders informationsbehov och deras sätt att arbeta. Den pågick i två och ett halvt år under åren 1976—1979 från den termin doktoranderna påbörjade arbetet på avhandlingen tills det var avslutat. Intervjuer gjordes med 11 doktorander, som representerade följande ämnen: teologi, engelsk litteratur, franska, lingvistik, musikvetenskap samt förhistoria med arkeologi. Alla utförde sina forskningsprogram vid universitetet i Sheffield. Förloppet av deras forskning följdes med genom upprepade intervjuer, som i början hölls med sex veckors och senare med tre månaders mellanrum. Under en veckas tid före varje intervju förde doktoranden dagbok över sitt arbete och sina framsteg. Intervjuerna var i början semi-strukturerade men senare informella.

Denna studie kompletterar på många sätt den tidigare undersökningen och ger mera detaljerad information om den humanistiska doktorandens speciella informationsproblem. Den belyser flera aspekter av deras arbete även om den inte ger en alldeles klar bild av själva forskningsprocessen.

Såsom även den tidigare undersökningen påvisade, spelar universitetsbibliotekets samlingar en liten roll vid valet av studieort. Några av doktoranderna befann sig därför på ett långt avstånd från sitt material. Trots att forskningsarbeten, som gjordes inom förhistoria med arkeologi, skiljde sig ganska naturligt från de övriga, dels för att de delvis sam-

manfaller med naturvetenskapliga ämnen och dels på grund av fältarbetets karaktär kunde man konstatera att typen av avhandling och det material, som krävdes, inte nödvändigtvis var förknippad med vissa discipliner. Forskningstyperna korsade ämnesgränserna.

Doktoranderna visade sig behöva en mängd olikartat material såsom monografier, tidskrifter, manuskript, grammofonskivor, tekniska rapporter, kartor, partitur och rådata om byggnadsplatser.

I motsats till den tidigare undersökningen, där respondenterna ifrågasatte nyttan med abstraktorgan, använde tre av 11 doktorander i denna studie referatorgan. Lingvisten använde sig av *Language Behaviour Abstracts* och *Language Teaching Abstracts*, en av doktoranderna i engelsk litteratur använde *Dissertation Abstracts* och en av arkeologerna *Soils and Fertilisers*. Inget av dessa referatorgan är emellertid typiskt humanistiskt utan har snudd på samhällsvetenskaper och naturvetenskaper.

Studiet av doktorandernas arbetsmetoder illustrerade kanske allra tydligast svårigheten i att försöka teckna en bild av den humanistiska forskningen som helhet. Var och ens metoder skiljde sig i någon mån från varandra. Detta kan vara resultatet av olikartade avhandlingsämnen, olika mönster av tidigare erfarenheter före påbörjandet av avhandlingsarbetet samt personlighetsskillnader. I stora drag kunde två sätt att arbeta urskiljas: (1) huvudsakligen utgående från litteratur och (2) någon form av fältarbete inklusive användning av litteratur.

Undersökningen visar att humanistisk forskning till en viss grad präglas av tvärvetenskaplighet, som var mest markant för arkeologerna. Men det visade sig gälla även några av de andra. Till exempel de båda doktoranderna i engelsk litteratur var tvungna att fördjupa sig i den sociala, politiska och kulturella kontexten för deras avhandlingsämne, som gällde afrikansk litteratur. Det var dock inte möjligt att på basen av detta lilla sample skönja något mönster för tvärvetenskapligheten.

Problem med fjärrlån var ett karaktäristiskt drag för så gott som hela gruppen. Ovissheten om när ett beställt interurbant lån skulle bli tillgängligt upplevdes som störande. Utnyttjandet av fjärrlånat material visade sig ofta förändra arbetsmönstret emedan doktoranden måste avbryta det han/hon höll på

med för att använda materialet före det var tid att returnera det.

Dessa två undersökningar, som ingår som delar i forskningsprojektet för humanistisk information vid CRUS, öppnar ett helt nytt forskningsområde. Det som hittills har skrivits om informationsbehov inom humanistisk forskning har mest byggt på antaganden. Flera av dem har emellertid i dessa undersökningar kunnat påvisas överensstämma med verkligheten. Nya rön har också gjorts. Ett av de mest anmärkningsvärda rönen är att man kunde urskilja fyra typer av humanistisk forskning och att dessa korsar gränserna för disciplinerna. Undersökningarna gav också belägg för att monografier och tidskrifter är lika viktiga informationsbärare för den humanistiska forskaren. Däremot kunde inga tillförlitliga slutsatser dras om den existerande bibliografiska apparaten och dess användning. Denna fråga hoppas man få besvarad i en pågående undersökning utgående från fjärrlånebeställningar.

Litteratur:

- Cassirer, Ernst, *The logic of the humanities*. Yale University Press, New Haven & London, 1974.
- Corkill, Cynthia & Mann, Margaret, *Humanities research project interviews with established PhD students*. CRUS, Sheffield, 1977. (Opubl. rapport).
- Corkill, Cynthia & Mann, Margaret, *Information needs in the humanities*. CRUS, Sheffield, 1978. (CRUS occasional paper; 2) (BLR & DD report; 5455).
- Corkill, Cynthia, Mann, Margaret & Stone, Sue, *Doctoral students in the humanities*. CRUS, Sheffield, 1981. (CRUS occasional paper; 5) (BLR & DD report; 5637).
- Humanities information research*. Proc. of a seminar, Sheffield, 1980. Ed. by Sue Stone. CRUS, Sheffield, 1980. (CRUS occasional paper; 4) (BLR & DD report; 5588).
- Information problems in the humanities*. Report on the British Library seminar. Ed. by D. B. Smith. British Library, London, 1976. (BLR & DD report; 5259.)
- Jones, W. T. *The sciences and the humanities*. University of California Press, Berkeley & Los Angeles, 1967.
- Levi, Albert William, *The humanities today*. Indiana University Press, Bloomington & London, 1970.
- Lönnqvist, Harriet, *The thesaurus — a tool for subject access to humanities information?* M. Lib. thesis: University of Wales, 1982.
- Veatch, Henry B., *Two logics. The conflict between classical and neo-analytic philosophy*. Northwestern University Press, Evanston, 1969.